

1. Тема має бути цікавою для учнів і спонукати їх до креативних дій.
2. Надавати учням можливість самостійно приймати рішення (обирати ролі, брати участь у масовці, тощо).
3. Вживати мову, зрозумілу для учнів, можливо трохи модернізувати старі п'єси.
4. Не виправляти мовні помилки дітей під час дійства (лише після закінчення вистави).
5. Дозволяти учасникам драми вільно висловлюватися та імпровізувати. Оскільки імпровізація є чудовим доповненням до вистави.
6. Використовувати різні доступні підручні матеріали та реквізити під час постановки та показу вистави перед глядачами [4].

Для повноцінного розвитку м'яких навичок радимо залучати учнів до написання сценарію п'єси, обговорення постановочного плану, дослухатися до слухних зауважень та порад. Підтримувати природній потяг дітей до фантазій і гри.

Участь молодших школярів у поетапній підготовці над виставою – це не тільки сприятливий освітній простір для розвитку soft skills, а й можливість приміряти на себе різні ролі (актора, декоратора, режисера) та отримати потрібний виконавський досвід. Вчителю варто пам'ятати, що ці м'які, водночас необхідні навички, набуваються з досвідом та часом.

Література

1. Барановська І.Г. Театр ляльок в початковій школі: навчально-методичний посібник. Вінниця, 2015. 170с URL: <http://library.vspu.net/bitstream/handle/123456789/4265/7.pdf?sequence=1&isAllowed=y>
2. Барановська Ірина Вокальна підготовка майбутніх учителів музики засобами театрального мистецтва. *Педагогічні науки: теорія, історія, інноваційні технології: наук. журнал* / голов. ред. А. А. Сбруюва. – Суми : Вид-во СумДПУ імені А.С.Макаренка, 2017. № 10 (74). 248 с. С.150-160
3. Барановська І.Г., Чернятинська А.С., Похила С.С. Забезпечення наступності творчого розвитку дитини на етапі «школа – дошкільний заклад». *Науковий журнал «Молодий вчений»*. Спецвипуск № 5.2 (69.2). 2019. 189 с., С. 91 – 95
4. Гавриш Н. Художнє слово і дитяче мовлення. Донецьк: ТОВ «Лебідь», 2005, 125с.
5. Крутий К.Л. Розвиваємо у дитини мовлення, інтелект, здібності. Запоріжжя: ТОВ «Ліпс» ЛТД, 1999. 200 с.

УДК [37+7] 477

Т. Сідлецька,

кандидат мистецтвознавства, доцент
Вінницького національного технічного університету

T. Sidletska,

Candidate of Art Criticism (Ph.D.), assistant professor of
Social and Political Sciences Department Vinnytsia National
Technical University

ВІННИЦЬКИЙ КОЛЕДЖ КУЛЬТУРИ І МИСТЕЦТВ

**ІМ. М. Д. ЛЕОНТОВИЧА - ГОЛОВНИЙ ОСЕРЕДОК ПРОФЕСІЙНОЇ МИСТЕЦЬКОЇ
ОСВІТИ МІСТА**

**VINNYTSIA COLLEGE OF CULTURE AND ARTS NAMED AFTER
M. D. LEONTOVYCH - THE MAIN CENTER OF PROFESSIONAL ART EDUCATION OF THE
CITY**

Анотація. У статті розкрито особливості діяльності Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича як головного осередку професійної мистецької освіти міста. Висвітлено творчі здобутки мистецьких колективів коледжу, відображено культурно-мистецькі проекти навчального закладу, показано мистецьку комунікацію виконавців коледжу з музикантами інших країн.

Ключові слова: Вінницький коледж культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, мистецька освіта, діяльність, мистецькі колективи, культурно-мистецькі проекти.

Annotation. The article is covered the peculiarities of the Vinnytsia college of Culture and Arts named after M. D. Leontovych as the main center of professional art education of the city. The creative achievements of the art groups of the college are highlighted, cultural and art projects of the educational institution are reflected, shows the art communication of college performers with musicians from other countries.

Keywords: Vinnytsia college of Culture and Arts named after M. D. Leontovych, art education, activity, art groups, cultural and art projects.

Важлива роль у сучасних державотворчих процесах належить системі мистецької освіти, що представлена діяльністю мистецьких навчальних закладів. Саме через них реалізуються актуальні завдання збереження духовної спадщини народу, формується естетична культура особистості.

З-поміж багатьох мистецьких навчальних закладів України привертає увагу діяльність Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича. Коледж є провідним мистецьким закладом освіти регіону та міста, де здійснюють підготовку фахівців для галузей культури і мистецтва. За більш ніж шістдесятирічний період свого існування навчальний заклад завжди залишався оплотом професіоналізму у справі підготовки мистецьких кадрів і перебував в авангарді культурного поступу. Вінницький коледж культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, проводячи активну освітню, мистецьку, виховну діяльність, відіграє важливу роль у культурно-мистецькому житті міста.

Історію становлення і розвитку, напрями роботи, особливості творчої діяльності мистецьких колективів Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича висвітлено у роботі, присвяченій 50-річчю цього навчального закладу [3], публікаціях Н. Кушки, Е. Рожкової, Т. Сідлецької [4; 5].

Однак, попри значну увагу вчених до різних аспектів діяльності навчального закладу, в українському мистецтвознавстві помітно бракує досліджень, в яких би виявлялася специфіка розвитку і функціонування Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича в світлі сучасних процесів реформування освітньої сфери.

Мета статті - розкриття особливостей діяльності Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича як головного осередку професійної мистецької освіти міста.

Кінець ХХ - початок ХХІ ст. позначений реформуванням системи мистецької освіти, що знайшло відображення у діяльності навчальних закладів. Вінницькому коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича було надано більше самостійності у визначенні змісту освіти та шляхів розвитку. Навчальний заклад отримав право самостійно визначати форми навчання та форми реалізації освітнього процесу, розробляти та запроваджувати власні програми освітньої та мистецької діяльності, вводити спеціалізації, визначати їхній зміст і програми навчальних дисциплін та ін. [6]. Це зумовило відкриття у 1993 р. у структурі закладу вищої освіти театрального відділу, а на початку 2000-х рр. створення хореографічного і відновлення вокального відділів з відповідними спеціалізаціями: «акторське мистецтво», «народна хореографія», «спів (академічний, народний, естрадний)». Отже, навчальний заклад став більш різноманітним за своєю структурою, гнучким за принципами навчання, таким, що може швидко реагувати на запити сучасності.

У згаданий період активізувалася виконавська діяльність мистецьких колективів Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича, їхня творчість здійснила вплив на розвиток культурно-мистецького життя Вінниці. Вокальні ансамблі «Перлина», «Мальви», «Бревіс», фольклорний гурт «Мокоша», хор, оркестр народних інструментів почали вести активну концертну діяльність. Так, вокальний ансамбль «Мальви» успішно презентував Вінниччину у Молдові, Польщі, Угорщині, фольклорний гурт «Мокоша» став переможцем міжнародних конкурсів і фестивалів у Росії, Білорусі, Молдові, Польщі. Ансамблі «Перлина» і «Бревіс» стали лауреатами міжнародних і всеукраїнських конкурсів у Києві, Білій Церкві, Львові, Хмельницькому, Одесі. Хор коледжу став багаторазовим володарем Гран-прі, переможцем авторитетних міжнародних творчих змагань. Свідченням високої виконавської майстерності оркестру народних інструментів стала перемога колективу на I Всеукраїнському конкурсі виконавців на народних

інструментах ім. А. Онуфрієнка у Дрогобичі. Хореографічні колективи навчального закладу Театр народного танцю «Добродар» і ансамбль сучасного танцю «Гротеск» є лауреатами міжнародних і всеукраїнських конкурсів. Визнання художніх досягнень мистецьких колективів Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича в Україні та за її межами переконливо доводить високий рівень їхньої виконавської майстерності.

Мистецькі колективи навчального закладу були також неодноразовими учасниками культурно-мистецьких заходів Вінниці та області, спрямованих на збереження та розвиток найцінніших здобутків української музичної культури. Так, ансамблі «Бревіс», «Перлина», фольклорний гурт «Мокоша» брали участь у обласному мистецькому проєкті «Співає Поділля Леонтовича». Ансамбль «Перлина» був учасником Обласного мистецького свята «Співець подільського краю» з нагоди 110-ї річниці від дня народження Р.А. Скалецького, де отримав диплом за найкращу інтерпретацію твору українського композитора [4, с. 41]. Важливою мистецькою подією у музичному житті Вінниччини стало відкриття ансамблем «Бревіс» Форуму молоді музики «Барви музики ХХ сторіччя. Авангард. Класика. Джаз», який щорічно відбувається у Вінницькій обласній філармонії. Колектив виступив із концертною програмою «Від коляди до сьогодні», до якої увійшли вокально-хорові твори подільських композиторів ХХ ст. і музика сучасних авторів. Творчість ансамблю здобула високу оцінку музичної громадськості [2].

Активним учасником культурно-мистецьких заходів Вінниці є фольклорний гурт «Мокоша», творча діяльність якого спрямована на популяризацію української народної пісні та національних традицій серед молоді, збереження і відтворення стародавніх обрядів, відродження народних традицій Вінниччини. Фольклорний гурт «Мокоша» проводить численні тематичні концерти, фольклорні свята з елементами театралізації.

На нашу думку, участь творчих колективів коледжу в різних культурно-мистецьких заходах, що відбуваються у Вінниці та області, є надзвичайно важливою, по-перше, з погляду задоволення естетичних потреб широкої слухачької аудиторії, по-друге, сприяє популяризації та розвитку найкращих досягнень музичної культури.

Діяльність Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича не лише обмежувалась проблемами мистецької освіти, але й відобразилась у започаткуванні різноманітних культурно-мистецьких проєктів. Так, коледж став засновником обласного конкурсу «Подільська весна», який щорічно проводиться серед учнів початкових спеціалізованих мистецьких навчальних закладів. Тут представлено номінації «фортепіано», «струнно-смічкові інструменти», «змішані інструментальні ансамблі народних інструментів», «музично-теоретична олімпіада». Форум сприяє розвитку інструментального мистецтва, виявленню і підтримці обдарованої молоді, популяризації творів українських та зарубіжних композиторів, плідному обміну досвідом викладачів мистецьких навчальних закладів. Із 2016 р. у рамках конкурсу «Подільська весна» започатковано проведення Всеукраїнського конкурсу ансамблів однорідних струнних інструментів «Дзвінки струни домри».

Важливою подією в культурно-мистецькому житті міста і області є проведення у коледжі із 2013 р. обласного фестивалю в рамках Всеукраїнського фестивалю «День українського баяна і акордеона». Цей мистецький проєкт започатковано з ініціативи Національної Всеукраїнської музичної спілки та Асоціації баяністів і акордеоністів України у рамках концертної серії «Нова музика в Україні», заснованої композитором і баяністом В. Рунчаком. Мета заходу - відновлення зацікавленості до акордеона і баяна у дітей та молоді, ЗМІ, широкої слухачької аудиторії. Учасниками фестивалю є найкращі виконавці, викладачі, студенти та учні мистецьких навчальних закладів Вінниці та області. На концертах форуму звучить музика різних жанрів і стилів – бароко, класична, народна, естрадна, джазова, проте переважають оригінальні твори сучасних композиторів. У рамках фестивалю відбуваються майстер-класи досвідчених педагогів, концерти провідних українських виконавців. Мистецький проєкт «День українського баяна і акордеона» сприяє виявленню та розкриттю творчого потенціалу талановитої молоді, розширенню та збагаченню репертуару, обміну досвідом, розвитку та популяризації баянного і акордеонного мистецтва в Україні.

Одним зі значних напрямів роботи колективу коледжу є наукова діяльність. Викладачі у власних дослідженнях порушують проблеми виконавства, музичної педагогіки і психології, теорії

та історії музичного мистецтва, вивчають творчість українських і зарубіжних композиторів, життя і діяльність яких пов'язані з Вінниччиною. Активізації наукової роботи молодих учених-музикознавців сприяє проведення із 2011 р. на базі навчального закладу регіональної науково-практичної студентської конференції «Музикознавчі студії Поділля». Учасниками конференції є студенти теоретичних відділів і кафедр вищих мистецьких закладів освіти України. Тематика пленарних і секційних засідань конференції охоплює широке коло актуальних проблем розвитку музичної культури. В рамках заходу проводяться лекції, майстер-класи, концерти за участю досвідчених українських педагогів, учених, виконавців.

Початок ХХІ ст. позначений мистецькою комунікацією викладачів і студентів коледжу з музикантами інших країн. Так, у навчальному закладі відбулися виступи студентів музичного коледжу ім. Л. Ружицького з м. Кельце (Польща). Виконавці Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича відвідали із виступами міста Краків, Кельце, Сандомеж (Польща). У стінах коледжу відбувся цикл майстер-класів професора Мюнхенської музичної академії, диригента Петера Маркса на базі симфонічного оркестру навчального закладу. Мистецька комунікація виконавців коледжу із зарубіжними сприяє обміну досвідом і утвердженню української музики в європейському культурному просторі.

Таким чином, коротко розкривши особливості діяльності Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича наприкінці ХХ - початку ХХІ ст. як головного осередку професійної мистецької освіти міста, варто підкреслити важливу роль цього навчального закладу у культурно-мистецькому житті Вінниці. Вінницький коледж культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича став більш різноманітним за своєю структурою, гнучким за принципами навчання, таким, що може швидко реагувати на вимоги сучасності. Активізувалася виконавська діяльність мистецьких колективів коледжу, спрямована на популяризацію найкращих здобутків українського й зарубіжного мистецтва. Навчальний заклад став засновником цілої низки культурно-мистецьких проєктів, що сприяють популяризації мистецтва в українському суспільстві. Пожвавилася наукова діяльність, що відображається у дослідженнях викладачів і студентів навчального закладу, проведенні регіональної науково-практичної студентської конференції. Відбувається мистецька комунікація викладачів і студентів коледжу з музикантами інших країн, що сприяє обміну досвідом і утвердженню української музики в європейському культурному просторі. Колектив навчального закладу провадить масштабну музично-просвітницьку діяльність задля залучення широких кіл громадськості до культури і мистецтва.

Література

1. Волков С. М. Професійне мистецтво й мистецька освіта: точки перетину, орієнтири розвитку / С. М. Волков // Культура України. - Київ, 2013. - Вип. 42 (1). - С. 30-42.
2. З чистих голосів вінницького ансамблю «Бревіс» розпочнеться фестиваль «Барви музики». Моя Вінниця. 2016. URL: <http://www.myvin.com.ua/ru/news/culture/40401.html>. (дата звернення: 28.10.2020).
3. 50 років Вінницькому училищу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича. Вінницьке училище культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича. Вінниця: ДП «ДКФ», 2008. 176 с.
4. Сідлецька Т. І. Творча діяльність жіночого вокального ансамблю «Перлина» Вінницького училища культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича: мистецтвознавчий дискурс. Мистецтвознавчі записки: зб. наук. праць. К.: Міленіум, 2017. Вип. 31. С. 37–44.
5. Sidletska Tetyana. The male vocal ensemble «Brevis» of Vinnytsia college of Culture and Arts named after M. D. Leontovych: its creativity and value for the development of vocal art of Vinnytsia region. Вісник НАКККіМ: наук. журнал. К.: Міленіум, 2018. № 2. С. 275–278.
6. Статут Вінницького коледжу культури і мистецтв ім. М. Д. Леонтовича. URL: <http://vukm.com.ua/statut-2019/> (дата звернення: 25.10.2020).